

»ISKRA«

ROK XXVIII

Piątek 19 lutego 1937 r.

Nr. 50

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61094, Adm. 61078

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa
uiszczona guliwkąPrzeznaczona dla
członków do
druku i przesyła
racjonalna

2.50

Nowy obóz polityczny płk. Koca

W dniu 21 b.m. płk. Koc ogłosił deklarację ideową

WARSZAWA, 18.2. (Tel. wł.) JAK DONOSI URZĘDOWA AGENCJA PRASOWA, W NIEDZIELĘ DNIA 21 BM. PŁK. ADAM KOC O GODZ. 12.30 PRZED MIKROFONEM POLSKIEGO RADIA, W WARSZAWIE ODCZYTAŁ DEKLARACJĘ IDEOWĄ NOWEGO OBOZU POLITYCZNEGO, KTÓRY MA POWSTAĆ W POLSCE. PRZEMÓWIENIE PŁK. KOCA TRANSMITOWANE BĘDZIE NA WSZYSTKIE ROZGŁOSNIENIE POLSKIEGO RADIA.

Oo dłuższego czasu lansowane pogłoski o utworzeniu organizacji politycznej opartej na koncepcji wspólnej konsolidacji Narodu znalazły swoje potwierdzenie w powyższym komunikacie.

Dość należy, że dziś odbyła się w Warszawie odprawa przetrwałych zardob obywateli Związku Legionistów, na której płk. Koc rozwinie za zasady programowe nowego obozu i zapewne poinformuje działaczy legionistów o zarzaskach organizacyjnych tego

obozu.

Warto zanotować parę charakterystycznych faktów, które rzucają snop światła na postępowanie obecnego rządu, reprezentującego jak wiadomo rolę Związku i Generalnego Inspektora SA Zbrojnych. Przede wszystkim godna jest uwagi decyzja, mocą której zwolniono z Berezki Kartuskiej wszystkich narodowców. Jednocześnie województwo polskie w obrębie którego położony jest obóz odosobnienia w Berezce, otrzymał nowego wojewodę.

byłego starostę powiatowego w Radomiu p. Jerzego Tramecourt. Nowy wojewódzka, o którym mówi się, że jest zbliżony do „naprawy”, pełni obowiązków również obywateli województwa w zastępstwie pułkownika Kostka Białoskiego, który od kilku miesięcy choruje.

Prasa podaje także wiadomość, że Ministerstwo spraw wewnętrznych odmówiło zatwierdzenia na stanowisku prezydenta Łodzi p. Barlińskiego, reprezentującego lewe skrzydło PPS i uważanego za zwolennika t. zw. frantulu ludowego. Z faktu tego można wnioskować, że obecny rząd a więc i obóz legionowy nie zamierza tolerować kombinacji politycznych, opartych na wzorach hiszpańskich.

W jakim stopniu program polityczny płk. Koca przyniesi do skutku ewentualny secesjonizm, Narodu pod hasłem wspólnej idei, uwydatni ogłoszenie treści tego programu, który wykaże jego zdolność w zrealizowaniu zamierzonych celów.

„Antysemityzm jest tak silny w Polsce“

że rząd go nie może opanować

WARSZAWA, 18.2. (Tel. wł.) Sejm przeprowadził dziś niezmiernie obszerną dyskusję nad budżetem Ministerstwa spraw wewnętrznych. Do głosu wstąpiło aż 25 mówców.

Do referatu posła Stróńskiego, zabierał głos poseł Witwicki. Uważał, który odniósł, że do nowej ery w stosunkach polsko-ukraińskich Ukraińcy przystąpił bez żadnej ukrytej myśli. Jeżeli chodzi o rząd obecny poseł Witwicki stwierdza, po jego stronie leżąca wola, niż za rządów poprzednich.

Z kolei zabral głos poseł żydowski. Sommerstein, który wyraził pogląd, iż antysemityzm w Polsce jest tak silny, że rząd go nie może opanować.

Premier Sikorski: Kto to mówił? Rząd tak nigdy nie mówił.

Poseł Sommerstein stwierdza, że nie ma masowego pędu chłopów do miast.

Poseł Marchlewski: Jest i to bardzo duży.

Poseł Sommerstein: Powiedziałam nam, że nikt nie ma żadnego obowiązku wobec nas, gdyż jesteśmy ludnością napływową (głos: słusznie). My jednak stwierdzamy, że znajdujemy się na tej ziemi od pierwszych wieków jej historii. Jesteśmy przed przycieciem chrześcijaństwa (głos: omyłka). Nie przerywaliśmy do Polski z Rosji, bo w Rosji żydów nie było (przerwanie). Nie przyszedł do Polski w okresie przesiedlania, gdyż nas tu wolano, abyśmy chronili miast przed załamaniem niemieckim(!) (różne głosy i przerwy).

O KRESACH WSCHODNICH

Posłanka Pelczyńska z Wilna stwierdza, że sytuacja, jaka jest na Kresach Wschodnich, budzi smutek przed wszystkim dlatego, że interes Rzeczypospolitej jest tam naruszony na niebezpieczeństwo. Omawiając szczególnie sprawy białoruskie, posłanka oświadcza, że nasza administracja odcisnęła z pewnymi wyjątkami uwagę na świadomości białoruską za nastawieniem antysemityzmu. Nie należy przesadzać znaczenia samego ruchu białoruskiego, ale nie można też wyciszyć chłop białoruski w wielkiej swej masie dla się spolonizować.

Czy Lindbergh zaginął?

BEYRUTH, 18.2. Wczoraj miejscem nie otrzymał żadnych wiadomości z Egiptu (S.) o p. Lindberghu, który wytarłował z Kairu do Izraelu wczoraj o godz. 3 rano. Władze informują w Beyroth wysłały zarządzenia poszukiwania lotnika, gdyby potwierdziły się pogłoski o jego zaginięciu.

O CHŁOPACH

Wygłoszone przez wicemarszałka Międzynarodowej politycznej również znalazły swoje odbicie w dzisiejszej dyskusji, a mianowicie poseł Hofman, legionista, przypomniał, że gdy w roku 1914 kompania jego zajęła Szybowice, dowódca kompanii powie dział na rynek. W imieniu wolnej, demokratycznej, ludowej republiki miasto Szybowice zajmują. To wiekie hasło lewi w duszach wielu z nas. Nie jest tak, jak mówili przed z legionistów (chodzi tu o p. Międzynarodowej), że do tego czasu było to, a od tego czasu o innego.

W dalszych swych wywodach poseł Hofman głosił tezę, że to, że zabiła pakt z konserw. Siwrona wiedeńska została przejęta „między nami a chłopami”. Jednocześnie tak się dzieje, że z naszych szeregów w tej chwili wyłaziła hasła prawicowe rzekomo po to, aby mieć kontakt z ludnością. Tę czwartą ludność stanowią

chłopi. Czy wyobrażacie sobie, powa da mówca, że chłop jest prawicowy?

Głos: A jaki jest „chłop“?

Poseł Hofman: Nie jest prawicowy i nie będzie.

Głos: Jest narodowcem.

Poseł Hofman: Narodowcem jest każdy z nas.

Głos: A może jest komunistą?

Poseł Hofman: Komunistą nie jest i nigdy nie będzie.

Mówca bardzo się niezadowolony z polityki mniejszościowego rządu. Potępia antysemityzm i powiedział: „Do pana premiera zwracam się nie jako poseł, ale jako stary żołnierz VI batalionu do Leszka. Leszek nie zawsze może pewne rzeczy wykręcić. Czasem jest potrzebne kowalek. Proszymy, abyśmy nawrócili do najładniejszego momentu naszej historii i analogicznie jak w Wielkim Sejmie, powołali komisję specjalną do zbadania środków obrony.

Wśród gwizdów i krzyków tłumu

wczoraj odbył się pogrzeb Grzeszolskiego

KRAKÓW, 18.2. (Tel. wł.) W czwartek o godz. 14.30 odbył się pogrzeb Pawła Grzeszolskiego. Pomimo deszczu, na długo przed oznaczoną godziną poczęły się zbierać przed kościoła na cmentarz rakowiński tłumy, które w różny sposób komentowały proces nieboszczyka, oraz samobójstwo Grzeszolskiego.

Tłum posuwał się ku drzwom kościoła, do której wstęp był wzamknięty. Porządek utrzymywały paru policjantów, którzy przed godziną 14.30 musieli utrudzać drogę dla tłumy.

Wkrótce ukazała się trumna z białym szalikiem na wierzchu, poprzedzana przez służbę cmentarną w komży, niosącą gromadę krzyży. Za trumną postępowało 6 członków rodziny w żałobie.

Nastąpiła przysłuchana scena. Kilku tysięcy, żądny sensacji tłum, nie szanując cienia cmentarza, zataczał drogę i wśród okrzyków i wrzasków poczęł biec na wysiżki ku nowemu cmentarzowi, gdzie był przygotowany grób. Na cmentarzu, wskutek gwałtownej odwilży, woda spływała po ścieżkach strumieniem i to tłum poczęł szukać sobie wódki wśród nagrobków ku bramie, wiodącej na nowy cmentarz.

Na nowym cmentarzu położonym tuż obok starego bardziej przylepnym. bo

nie posiadającym tylu grobów i drog, natomiast jeszcze więcej zalany wodą i błotem, wznowy się wysiżki tłumy na grobach.

Nie wiadomo, gdzie Grzeszolski ma być pogrzebany, to też kierowano wciąż wzrok ku widniejącemu nad trumną krzyżowi, by zorientować się, w którą stronę trumna podąży. Gdy trumna za trzymała się na chwile po drodze, tłum przypuszczał, że w tym miejscu jest grób, poczęł zwracać, a po chwili znów biec ku miejscu, gdzie spostrzeżono wielką gromadę ludzi, czekając widocznym koło własnego miejsca pogrzebu.

Tam też ustawiono trumnę. Tłum odepchnął postępującą za trumną drogę i dopiero policja utrudzała jej drogę ku grobowi. Cztery grabarzy wzięły trumnę na liny i spudło ją do dołu. Po chwili głuchy odgłos spadającej na trumnę ziemi był oznaką, że dokonał się ostatni akt sprawy Grzeszolskiego.

W krótkim czasie do setek młodych, złotych kopców dołączył się nowy koł, na którym wbito małe drewniane krzyż i złożone trzy wieńce: dwa od rodziny i trzeci od obrońcy daw. Hofmki Ostrowskiego, ze znanymi już słowami „Ofierze ulomności ludzkiej”. Podobno nad grobem znalazła się i Bugajówna, która rzuciła kwiatki na trumnę.

Powoli tłum poczęł odpływać ku miastu. Przed ogrodzeniem cmentarnym — nowe przykre widowisko. Członkowie rodziny Grzeszolskich (m. im. obie matki k. Stawieńska i Grzeszolska) siedzą na dorożkach. Tłum, nie styły sensacji, odczytał ich kole, zgładził im w oczy i do wnętrza dorożek. Rodzina odjechała do szpitala św. Łazarza, do chorej Grzeszolskiej, nie widzącej wcale o pogrzebie męża.

Trzy osoby zatrzymały się na korytarzu, trzy poszły do Grzeszolskiej, zdejmuje wszelkie oznaki żałoby by niczym nie dać poznać, że przed chwilą pogrzebano męża ocalonej samobójczyni.

Prokurator Klimczyk, który był w śróde wieczorem w Grzeszolskiej, rozmawiał z nią blisko pół godziny. Treść roz mowy nie jest znana. Narazie stan zdrowia Grzeszolskiej nie jest jeszcze taki, by można było zawiadomić ją o śmierci męża.

Grzeszolska, przebywająca w szpitalu św. Łazarza, powoli wraca do zdrowia. Ma ona coraz dłuższe okresy śnia domości, w czasie których rozmawia z towarzyszami, z którymi leży na jednym sali. Na ogół informacje jej na temat tragedii, jaka przyszyła, są bardzo skąpe.

Karol Burckhardt

KOMISARZEM LIGI N. W. GDAŃSKU

GENEWA, 18.2. — Sekcja informacyjna sekretariatu Ligi Narodów komunikuje: stosownie do postanowienia Rady Ligi Narodów z dnia 27 stycznia br. przewodniczący Rady po naradzeniu się z przedstawicielami W. Brytanii, Francji i Szwecji, członkami komitetu trzech dla sprawy Gdańska oraz z przedstawicielem Polski, zamianował na stanowisku wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku na okres trzech lat — prof. Karola Burckhardta, członka międzynarodowego komitetu Czerwonego Krzyża.

Bankructwo skróconego tygodnia pracy

Onegdaj p. prezydent gen. Siklowski przyjął delegację ZZZ ze Śląska, która przedstawiała uchwały tej organizacji w sprawie rządowego projektu skrócenia czasu pracy w górnictwie. Wobec tego że równocześnie nad tym projektem rozstrzyga się dyskusja w komisji sejmowej warto zapoznać się z jejami stanowiskiem i z pracą w górnictwie francuskim i belgijskim.

W sprawie ostatnich informacyj z Francji i Belgii gotowimy zaryzykować twierdzenie, że skrócenie czasu pracy polega na tym, że czas pracy nie został wcale skrócony. Twierdzenie to nie jest wcale głołosowne.

W Belgii

Już bowiem wiemy, kiedy skrócenie czasu pracy w Belgii było kwestią przychylności, zdawano sobie sprawę, że będzie to związane z szeregiem bardzo trudnych do przezwyciężenia przeszkód. Jasne było już wtedy, że brak węgla, na jaki cierpi Belgia od kilku miesięcy, z chwilą skrócenia czasu pracy musi się jeszcze zwiększyć i przy braku groźne rozmiary. Dlatego też czas pracy w przemysle węglowym w skrócony nie został na 40 godzin, tylko nowo, czego domagali się górnicy, lecz tylko do 45. Pomimo to jednak powstaje stałe zmniejszenie wydobycia szacowane jest na około 2 mil. ton. Tymczasem siłą pociągającą ogólną poprawa koniunktury pociąga za sobą wzrost zapotrzebowania na węgiel. Nie o to więc chodziło, żeby wydobycie węgla nie spadło, lecz o to, żeby ono wzrosło i to do tego szybko, jak szybko wzrosła ogólna konsumpcja produkcji. W przeciwnym bowiem razie zabrakłoby już dopuszczać do zwiększonego importu węgla zagranicznego. Ponieważ jednak w Belgii daje się od czuć nie tylko brak węgla lecz i brak wytworczalności górników, więc zwiększenie wydobycia mogło nastąpić tylko na skutek imigracji górników z zagranicy. Ale na to nie chcieli się zgodzić górnicy belgijscy. Koniunktura, a zwłaszcza import, domagało się oczywiście zwiększenia importu, ale przedkładał temu występował znów przemysł i rząd ze względu na ocalenie interesów kraju, tym bardziej, że i tak jeszcze przed skróceniem czasu pracy import węgla do Belgii poważnie wzrósł.

Zdawało się zatem, że wytworzyła się sytuacja bez wyjścia. Z jednej strony dotkliwy brak węgla, z drugiej zaś opór górników kół przeciwko imigracji, górników i zwiększeniu przywozu. Wyjście jednak musi się znaleźć zawsze i w tym wypadku nawet bardzo proste. Okazało się poprzec, że nie skrócenie czasu pracy przewyższyło potrzebę się przed nim trudności, lecz trudność to przezwyciężyć skróceniu czasu pracy. Dekret Królewski z dnia 27 stycznia 1937 r., ustalający czas pracy w przemysle węglowym na 45 godzin tygodniowo, przewiduje, że w specjalnych wypadkach, kiedy będzie tego wymagał ogólny interes kraju, czas pracy może być przedłużony, tylko że za godziny nadliczbowe górnikom przysługuje wynagrodzenie o 25% wyższe. Może to jednak nastąpić tylko w drodze dekretu, po uprzednim porównaniu się ze specjalną Komisją, mającą za zadanie, obserwując ogólny zapas węgla na zwalnia, ogłosić taki wypadek ma miejsce już teraz, a więc zaledwie w kilka dni po wejściu w życie skróconego czasu pracy, aż już w toku pertraktacji nad jego przedłużeniem.

We Francji

We Francji sytuacja była niemal identyczna. 40-godzinny tydzień pracy w przemysle węglowym został tam również wprowadzony w momencie ogólnego porównawczy koniunktury, kiedy za porównaniem na węgiel szybko wzrosło. Kiedy wydobycie, pod wpływem skrócenia czasu pracy, zaczęło się zmniejszać, wystąpiło widmo zwiększonego importu lub imigracji górników z zagranicy. Tak jedno jak i drugie było wysoce niepożądane. To też wzrastające zapotrzebowanie na węgiel było pokrywane z łącznych na watach zapasów. Obecnie jednak za-

parę uległy niemal zupełnemu wyzerowaniu, a to co pozostało nie przedstawia prawie żadnej wartości. Brak węgla daje się odczuwać coraz dotkliwiej. Pomimo dalszego zwiększenia się importu, transporty węgla przychodzą nieraz niemal w ostatniej minucie i cudem tylko uniknięcie się do tej pory umiarkowania szeregu zakładów przemysłowych. To też w tych warunkach konieczne jest stały jakby nadzór nad dostawą węgla z zagranicy i tak — podobnie jak w Belgii — okazywało się, że jedynym środkiem, po-

zwalającym zwiększyć wydobycie, było zwolnienie na przedłużenie czasu pracy ponad 40 godzin tygodniowo. Przewidziana w tym celu w ustawie procedura rękawa już się rozpoczęła tak że już w lutym i marcu robotnicy przepracują, azerem dniówek nadliczbowych, pobierając za to wynagrodzenie o 25% wyższe. We Francji zatem 40-godzinny tydzień pracy utrzymał się dłużej niż w Belgii, bo aż... 3 miesiące jego likwidacja odrywa się jednak zupełnie tak samo.

wszystkich rezerwach, tylko 5% dłużej go, że rząd sprzeciwiał się dalszemu podnoszeniu cen.

Nauka dla nas

Jakże stać można wyciągnąć nauki dla Polski? We Francji i w Belgii idea skrócenia czasu pracy w przemysle węglowym zabrakowała dlatego, że była sprzeczna z ogólną linią ich polityki gospodarczej. Trzeba było wybierać albo zwiększanie przywozu, albo imigrację, albo przedłużenie czasu pracy. I tu i tam wybrano to ostatnie.

W Polsce punkt ciężkości zagadnienia leży gdzie indziej. U nas trzeba wybierać, albo utrzymanie dotychczasowej długości czasu pracy, albo zrywać cen węgla i związane z nią ogólnego poziomu cen, i to tak wielką, któraby skompensowała nie tylko wzrost kosztów robotnicy przy wydobyciu węgla zbywanego w kraju, lecz także podwyższonego eksportu, albo wreszcie zaniechanie eksportu.

Widomo jednakowoż, że nasza polityka gospodarcza opiera się jakkolwiek podwyższeniu cen i obojętne jest wszelkie ograniczenie wywozu, to też — choć pomiędzy tymi ewentualnościami nie powinien być przedmiotem zbyt długiej dyskusji.

Kto ogłosi program NOWEGO OBOZU?

Warszawskie pisma donoszą, że w kołach politycznych powtarzana jest wiadomość, jakoby jutro w sobotę p. Adam Koc ma ogłosić przez radio program nowego obozu.

Każ spójrzając się w sferach politycznych, p. Koc wybrzyjał w swym przemówieniu tezy programowe nowego obozu porządkowego.

Niestosami, jedna z żydowskich pięciogłoszówzek pisze, że nie p. Koc, a Marszałek Smigły-Rydz wygłosi w sobotę przemówienie do społeczeństwa przez radio. Mowa ta ma dotyczyć aktualnych problemów państwowych.

Pięciu narodowców ZWOLNIONYCH ZOSTAŁO Z BEREZY

Dn. 12 bm. zwolniony został z miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej Stefan Krasnowski, 47 bm. w dalszym ciągu zwolnieni zostali z miejsca odosobnienia Mieczysław Kutasa, Aleksander Kierak, Józef Pogorzelski i Kazimierz Szeresz.

Ostatnie zwolnienia narodowców z Berezki poprzedzone były petycją telegraficznymi matek-katoliczek w liczbie 200 z pow. Wysoko - Mazowieckiego, skierowanymi do Prezydenta Rzeczypospolitej i marsz. Smigłego. Tekst tej petycji został w piśmie skoszafowany.

Wnioski

Jakże stać można wyciągnąć wnioski? Po pierwsze: że skrócenie czasu pracy nie da się włączyć do ogólnych linii polityki gospodarczej we Francji i w Belgii. Skrócenie czasu pracy wymaga tak w jednym, jak i w drugim kraju, albo imigracji górników z zagranicy, albo zwiększenia importu węgla. Na żadną jednak z tych ewentualności rząd francuski i belgijski pójść nie mógł. Nie było to zresztą żadną niespodzianką. Już bowiem sam fakt, że dojdzie do skutku skrócenia czasu pracy wymagało azerwieży alii prasy ze strony zagranic, która i do dziś do skutku dopiero robić groźby strachu generalnego, dowodzi wystraszczono, że trudności z tą reformą, związane n e były obu rządami niedoane. Jasne jest zatem, że stanowisko promodyrów robotników, domagających się skrócenia czasu pracy, było sprzeczne z ogólnymi interesami kraju.

Drugi wniosek: jeśli można by wyciągnąć z doświadczeń belgijsko-francuskich to ten, że w polityce gospodarczej ciała się nie dzieje. Zwolnienie skrócenia czasu pracy wybrałoby sobie, że skoro czas pracy zostanie skrócony, to przedsiębiorstwa prywatne nowych robotników, zmniejszy się przez to zatrudnienie i poza tym nie się nie zmieni. Żadnych związanych z tym trudności nie dostrzegali i zdawali im się, że w jakiś cudowny sposób da się wydobycie belgijsko-francuskie opierać na wiecznym zjawisku nadprodukcji. Byli przekonani, że będzie można wygospodarować większy dochód społeczny, mniej jednocześnie produkując, albo też że poszczególne zakłady przemysłowe zwiększą swoją produkcję, jeśli obciążą się je dodatkowymi kosztami robotnicy. Tego rodzaju argumenty mogą się tylko opierać na wiecznym zjawisku nadprodukcji, bo w naturze ekonomii miejsca dla nich nie ma. Życie polskie jednak, że cuda się nie dzieje i związek pomiędzy czasem pracy a ogólnymi rozmiarami produkcji istnieje. Mechanizm wzajemnej zależności poszczególnych zjawisk gospodarczych funkcjonuje tak, że funkcjonował przed tym i przed jakimkolwiek skutkiem skrócenia czasu pracy nie sposób się uchronić.

Wreszcie trzeci wniosek: skrócenie czasu pracy w Belgii i Francji jest obojętne fikcją. Jeśli bowiem pozwala się tam na przedłużenie czasu pracy ponad 45 godzin tygodniowo w jednym i ponad 40 godzin w drugim wypadku, zwiększając tylko robotki za godziny nadliczbowe o 25%, to jasne jest, że zagadnienie skrócenia czasu pracy ma już z samym czasem pracy bardzo nie wiele wspólnego.

Jednym z głównych argumentów skrócenia czasu pracy w przemysle węglowym były ciężkie warunki pracy górnika. Czy pod tym względem cośkolwiek się zmieniło? Nie! Zagadnienie skrócenia czasu pracy przestało być zagadnieniem czasu pracy, a stało się zagadnieniem płac i cen.

Z punktu widzenia jednego przedsiębiorstwa lub jednej gałęzi przemysłu zagadnienie płac jest zawsze zagadnieniem cen. Każdą wyższą płac można skompensować odpowiednią ceną. Tak też zareszował na podwyżki płac przemysł węglowy w Belgii i we Francji. W Belgii, w związku z 45-godzinnym tygodniem pracy, podwyższono cenę węgla opałowego o 20 fr., a przemysłowego o 12-15 fr. na tonnie. We Francji, po wprowadzeniu nowych umów zbiorowych i urlołów płatnych w lipcu ub. r., podwyższono cenę węgla o 9 fr. fr., a z chwilą wejścia w życie 40-godzinnego tygodnia pracy o dalsze 25 fr. fr. na t. Zależnie od elastyczności popytu rośnie się to może odbić na rozmiarach zbytu. W ostatecznym efekcie jednak wzrost kosztów produkcji zapłaci za to konsument. Oczeki tylko o to, czy taka zwłoka cen z punktu widzenia ogólnych interesów kraju jest dopuszczalna. We Francji np. wystąpiłoby bardzo górnicy z żądaniem podwyżki płac o 15%, dozwoli jednak i to nie w



KTO Z NAM NIE POJĘDZIE

zmusimy go do tego twardym rozkazem

Drugi referat wicemarszałka Międzyńskiego

Zamieniona druga prelekcja wicemarszałka Międzyńskiego odbyła się w klubie dyskusyjnym posłów i senatorów, b uczestników walk o niepodległość, ocaład w środe.

W przedmowie swoim p. Międzyński rozwinął i ilustrował przykładami tezy wypuszczone w pierwszym odczyście wygłoszonym w ub. piątek.

Tym razem natomiast referent dużo miejsca poświęcił zagadnieniu mniejszości narodowych w Polsce. Mniejszości te podzielić można na trzy grupy.

Jeżeli idzie o mniejszość żydowską, to mówca jest zdecydowanie ekscytowany i gwałtowny, dokonywanych na żydach, którzy w Polsce winno być rozwiązani wyłącznie na płaszczyźnie społeczno - gospodarczej i tyl-

ko z tego punktu widzenia winien był rozważań. Mówca oświadczył następnie, że prowadzone są rozmowy z rozrąganymi sferami żydowskimi, które doskonale rozumieją sytuację.

O chle doli o mniejszość słowiańską to w stosunku do niej winniśmy odegrać rolę starszych braci. Ta mniejszość miała do wyboru bądź to Rosję lub pozostała w Polsce. Posażła w Polsce i dzieje się jej lepiej, niż w Rosji. Zagadnienie mniejszości niemieckiej i rosyjskiej winno być ujęte w sposób odmienny, niż tamte dwa zagadnienia. Należy pamiętać, że były to narodowości posuwające w okresie niwoli, składające się często z urzędników z elementu z tym naphyrowego.

Do obozu naszego - mówił dalej

pos. Międzyński — będą mogli należeć wszyscy, niezależnie od tego, czy byli z nami, czy przeciw nam wczoraj. Obchodzi nas, kto z nami pójdzie jutro.

A kto z nami nie pójdzie, zmusimy go do tego twardym rozkazem.

Nieodpowiednie p. Międzyński ponieważ poruszył problemat młodzieży i jej autonomizmu. Do młodzieży tej — mówi — musimy pójść z szerokim programem narodowym w najszerszym tego słowa pojęciu. Jest to fundamentalnie ważne, że znaleźli się inni, którzy potrafili młodzi na hasła radykalne i nacjonalistyczne i zostali zdyktowani.

Omalwaj problematykę gospodarczą kontrolowali m. in. ze zysk winien być podkorywanym przez państwo w interesie społeczeństwa.

Działalność Związku Polskiego

Z walnego zebrania oddziału Sosnowieckiego

Dnia 17 bm. w lokalu Stow. uczni-
ków w Sosnowcu odbyło się walne ze-
branie członków Związku Polskiego
w którym wzięło udział około 150 osób.
Zebranie zajął p. inż. Iwanicki, po-
wołując na przewodniczącego p. inż.
Kozarskiego, który zaprosił do prze-
styni p. Sioła delegata Zw. Polskiego
z Poznania i p. inż. Grzywaka.

Drugim punktem porządku zebrania
był odczyt p. „Podziemie mocarstwa”
— Winiśniewski o masonach. Po odcy-
taniu zabrał głos p. Sioła. Mówca po-
dał szereg poleceń, które przed 2-ma
laty przyczyniły się do powstania w
Poznaniu „Związku popierania Pol-
skiego stanu posiadania”. Między inny-
mi były nim dane statystyczne stwier-
dzające, że 40% naszego dochodu pro-
wadniczego zabierają żydzi, że bez o-
bawy zwiększa się, że głodnych Polak-
ów jest coraz więcej, a my nie jesteśmy
organizowani i nie mamy świadomości
zadań i celów, jakie nas czekają.
Wymienił wówczas hasła „zwój-
do swego noża”.

W szeregach miłoś-
ników i Pomoczą złożyli polskie pla-
cówki, a ta ich przykładem i w innych
okolicach powstają podobne placówki.
Tak np. w Płocku mieszkający złożyli
78 polskich placówek.

W 87 miastach Zw. Polscy złożyli
460 polskich placówek, które dzięki po-
pomocy niepisowego społeczeństwa ro-
mują się doskonale.

Związek Polski liczy już 25 kół, a
37 szereg „onych” jest w przygotowa-
niu. Obecnie zarząd główny Związku
Polskiego stara się o zorganizowanie
dla Polaków chrześcijańskich bezpocz-
towych kredytów.

Dokosano niewiele — zakończył swe
przemówienie p. Sioła — dalszy roz-
wój zależy od nas. Walczmy wszyscy
o prawa gospodarcze na ziemi polskiej.
Po krótkiej dyskusji przewodniczą-
cy zarządził przerwę.

Następnie sprawozdanie z dotych-
czasowej, trzymiesięcznej działalności
zarządu Zw. Polskiego w Sosnowcu od-
czytał p. inż. Iwanicki.

Praca zarządu w czasie od 16 lispa-
dka ub. r. do dnia 17 bm. skierowana
była na organizację kół i akcje pro-
pagandowe.

Położono prace statystyczne dotar-
czą chrześcijańskiego i żydowskiego
stanu posiadania w Sosnowcu. Zorga-
nizowano nowe kół Związku Polskie-
go w Wójtkowicach Komornych (w
przygotowaniu 4 nowe kół). Chcąc o-
budzić społeczeństwo z dotychczas-
owej obojętności i nakłonić do czynnie-
ści, zakupiono świeczniki tylko w
świątecznych obchodach, zorganizowa-
no odczyty i dla Trzcinicy w Sosno-
wcu, Dąbrowie Górni i na Satur-
nów. Również przed świętami Bożego
Narodzenia wydano ulotki w 1500 e-
gzemplarzach; przeprowadzono akcje
propagandowe na terenie różnych or-
ganizacji kobiecych. Po świętach za-

raz przystąpił do werbowania no-
wych członków.

W wyniku tej akcji liczba członków
osiągnęła cyfrę 109. Obecnie w przy-
gotowaniu jest umieszczenie biblioteki,
z której wydawane będą dzieła „o
sprawie żydowskiej”. Zarząd wspó-
pracuje z redakcją „Poradnika Go-
spodni Polskiej” i w prasie ogłasza
seres artykułów i zamianek.

„Hasła Związku Polskiego” — powie-
dzał p. inż. Iwanicki — (tętna taką
twórczą potęgą i tak wspaniałe otwiera-
jącie cele do zrealizowania dla Zagłę-
bia Dąbrowskiego, że wierzymy, iż
Związek Polski stworzy w Zagłębiu o-
sł.”

wa przyszłość na chwale Wielkiej Pol-
ski”.

Po sprawozdaniu kasowym udzielono
zarządowi absolutorium i wybrano go
przez adunację na rok bieżący. Do
komisji rewizyjnej powołano sześciu
członków.

W wolnych wnioskach zabrał głos
p. Jaskólski, zgłaszając „Związek drob-
nych kupców i przemysłowców” w So-
snowcu na członka Zw. Polskiego.

Następnie odczytano pięć wniosków
walnego zebrania, wyrażających go po
pieram wyłącznie chrześcijańskiego
przemysłu, handlu i wolnych zawo-
dów.

Restauracja „SAVOY” — Sosnowiec, 3 Mała U.

Telefony: 627.35 i 619.01



D Z I S

SPECJALNOŚĆ KUCHNI:

Sznajpek faszerowany z kuskami
Kulski z rybą i grzybami
Solanka moskiewska
Bliny ze śmietaną
Sosiski firmowi

PROGRAM:

- 1) KRYSIA WANDALI — miła Warszawianka (tańce na paluszkach)
- 2) ALOSHA — atrakcyjny duet rosyjski (tańce narod. rosyjskie)
- 3) DITA et YVONNE — duet węgierski (atrakcja Budapestu, tańce moder-
nistyczne i excentryczne).

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

Piątek

19

Luty

S. dni. Konrada, Marczelego
Świątobliści: świątobliści
Święta wch. 6.45, zach 16.54
Kiedzy wch. 10.28, z. 2.37

HISTORIA PODAJE:

1478 Urodził się w Toruniu M. Kopernik.
1594 Koronacja Zygmunta Wasy na króla
zwodzącego w Upełi.
1812 Urodził się w Paryżu Zygm. Krautwald.
1911 Pierwsza bitwa pod Wawrem.
1921 Zawarcie przymierza polsko-francuskiego

PRZYSŁOWIA:

„Gdy móż na gw. Konrada,
Głodnych wilków grona”.

AFORYZMY:

„Nawet najmniejsza kobieta potrafi ująć
mił Samsóna”.

Z KSIĘGI „ZŁOTYCH MYŚLI”:

Mało mądre a dużo i dobre robie — to naj-
lepsza polityka. K. Z. M.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Słownik Wiednia”.
PALACE: „Wielka miłość Beethovena”.

× LUX TORPEDA Z KATOWIC DO RABKI

Liga polskiego turysty De-
legatura Katowice organizuje na nie-
dzielę 21 lutego br. popularną wyciecz-
kę Lux torpedą z Katowic do Rabki.
Odejść o godz. 6.03, przyjazd do Rabki
o godz. 8.35. Powrót z Rabki tego sa-
mego dnia o godz. 20.34, przyjazd do
Katowic o godz. 23.07. Cena przejazdu
tam i z powrotem 12.90 zł. Wolnych
miejsc tylko 75. Ostatniowy termin
zgłoszeń upływa w sobotę o godz. 10.
Zgłoszenia „Orbita” Katowice, Chorzów
Sosnowiec i Będzin. Wagon Lits Ko-
Katowice oraz kolejowa kasa biletowa
Katowice oddlenko 1. Hala 1. Pomiem-
czenie na narty za opłatą 60 groszy za
zapewnia.

× ZARZĄD KOŁA OZPR. w Dąbrowie
Górnicej zawiadamia wszystkich człon-
ków Koła, że w dniu 21 bm. o godz. 11
rano odbędzie się zebranie członków w
lokalu Koła przy ul. 8 Maja 14. — Ze
względów na ważność spraw — zarząd
Koła prosi wszystkich członków o pun-
ktualność i niezawodnie przybycie. Jedno-
cześnie zarząd prosi o przybycie z legi-
tymacjami związkowymi celem zamin-
na na nowe.

TO I OWO

Pomoc zimowa --- to węksel serca

Dokładował od-
wied dać, by czuć nie tracąc.
Kto podjęł klucze na walecu
ten wie, że musi zapłacić.

A przedziś Pomoc Zimowa
to węksel serca. Wznowo
gdy w porę go nie wykazują
czasy jęzika dotrą.

I z wianą zaprotęstu-
je głód będzie w twojej chacie,
bowiem z takiego protestu
już nie wyjdzie się bracie.

HENRYK ZIERZCHOWSKI

Marynarka wojenna i handl.

CIEKAWY ODCZYT W SOSNOWCU.

Z okazji 17-letniej rocznicy objęcia
przez Polaków dostępu do morza, w sobot-
ę dnia 20 bm. w sali reprezentacyjnej
Izby przemysłowo-handlowej przy ul.
3 Maja 28 w Sosnowcu o godz. 18 wy-
głoszony będzie z inicjatywą komisji
kolonialnej przy zarządzie Obwodu L.
M.K. Sosnowiec przez pp. mgr. B. An-
drzeja Krzywickiego z Warszawy i red. Lu-
cjana Horoskiego odczyt na temat: „Ma-
rynarka Wojenna i Handlowa”.

O marynarce handlowej mówił będzie
p. mgr. Andrzej Krzywicki, natomiast
o marynarce wojennej p. red. Lucjan
Horoski.

Temat obu odczytów wyczerpać bę-
dzie w ciągu jednej godziny.

Wstęp na odczyty bezpłatny.

—OO—

× WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW

DOMU LUDOWEGO. W dniu 7 marca
br. w niedzielę o godz. 10 rano w lokalu
własnym przy ul. Jastnej 26 odbędzie
się zwyczajne ogólne zebranie człon-
ków Domu Ludowego w Sosnowcu, z na-
stępującym porządkiem dziennym: za-
jęcie i wybór prezydium; odczytanie
protokołu z ostatniego walnego zebrania;
sprawozdanie z działalności za rok
1936; skłębienie i preces; sprawozda-
nie komisji rewizyjnej; dokompletowa-
nie zarządu i wybór komisji rewizyjnej
uchwalenie budżetu na rok 1937; wolne
wnioski. O ile w powyższym terminie
nie przybędzie dostateczna ilość człon-
ków, to walne zebranie odbędzie się w
krótkim terminie w tymże dniu i lokalu
o godz. 10.30. W tym samym spo-
sobie będzie prawomocne bez względu na
liczbę obecnych członków.

× OFICEROWIE I PODCHORĄŻY

WIEŻERHY, CZŁONKOWIE KO-
ŁA Z.O.R. w Sosnowcu. Zarząd Koła
przypomina, że w dniu 21 bm. (niedziela)
o godz. 10.30 w Domu społecznym
w Sosnowcu p. kpt. Orłowski Jan prze-
prowadzi ćwiczenia aplikacyjne dla
wszystkich członków Koła, 20.34 w dniu
23 bm. (wtorek) o godz. 20.00 w Kato-
wicach na sali Rady miejskiej (ul. Poc-
towa 2) p. najr. Krautwald Józef prze-
prowadzi ćwiczenia aplikacyjne specjal-
nie dla artylerzystów, lecz pożądana o-
becność kolegow z innych rodzajów
branż i służb. Zarząd prosi o 100 proc.
obecność.

× RADA MIEJSKA W DĄBROWIE.

Jutro o godz. 7 wiecz. odbędzie się po-
sejdzanie Rady miejskiej w Dąbrowie.
Porządek obrad przewiduje: wprowadza-
nie do Rady nowych radnych pp.: Wł.
Zysa i Domażewskiej na miejsce B.
radnych: dyr. W. Wierzbickiego i Bo-
lesława Balcerka; wybór przedstawicieli
samorządu i jego zastępcy do powiat-
owej komisji poborowej; wybór pięciu
członków komisji sanitarnej; sprawa
zawierzenia przez p. wojewodę bud-
żetu reżeni na II półrocze 1936-37 roku,
prezjęde od skarbu państwa gruntu o
powierzchni nie przewyższającej 15 ha
przy szczyt do Straszewicze dla odstą-
pienia osobom prawnym i fizycznym i a-
cte budowlanego mieszkalniowego oraz
gruntu o powierzchni nie wyżej 4 ha,
położonego tamże przy szczyt do Str-
mieszce, przeznaczając go pod drogi, ul-
stanie i użytkownic publiczną w dzielnicy
Staszic; uchwalenie przepisów sanitar-
no-porządkowych m. Dąbrowy, oraz
składanie wniosków i interpelacji.

× CZYJA TE CZKA? W Wydziale sęd-
czym p. p. w Sosnowcu jest do odbrania,
po udowodnieniu prawa własności.
teczka skłórzana.



GAŁOWY STRÓŻ

Na przedstawicieli zarządku angielskiego
na uroczystości komercyjnej.

Z CAŁEJ POLSKI

ZŁOTY STUDENT
ZBESZCZESZCH KOŚCIÓŁ

Na skutek zamieszania prokuratura została oszczędzona w areście Lejzora Morawek Zalcmana, zamieszkałego w Lublinie, student chemii w Bordeaux. Zalcman przechadzał koło kościoła O.O. Kapucynów przy ul. Krak. Przedmieście w Warszawie wstąpił do kurchoty kościelnej, gdzie zapalił, papierosa, rzucił zapalniczkę na posadzkę.

NIE WIDZIAŁ BANKNOTU
50 ZŁOTOWEGO

W Wąbrzeźnie ośrodek szewca p. Różyckiego, rękawicy ze szkory, przyniósł do domu znalezione na ulicy 2 banknoty 50-złotowe. P. Różycki nie wiedział, co z taką masą pieniędzy zrobić, więc po „naradzie rodzinnej” uchwalono je spalić. Tak też zrobiono. Doeszło to jednak do wiadomości policji i p. R. stawiono przed sąb, który go „skazął” na 3 mies. więzienia z zawieszeniem. Przed sądem p. R. tłumaczył się, że nie nigdy jeszcze w życiu nie widział banknotu 50-złotowego, mając obawę, że znalezione banknoty są fałszywe, wolął je spalić. Sąd pociągnął go, że należało zmałować pieniądze oddać policji.

ZWOLNIENI Z BEREZY

Ze strony władz administracyjnych komunikacji, że w dn. 12 bm. zwolniono został z miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej, Stefan Krasnowski. Dnia 17 bm. w dalszym ciągu zwolniono zostali z Berez: Mieczysław Kutessa, Aleksander Kierski, Józef Pogorzelski i Kazimierz Szerszeń. Wszyscy członkowie Stron. Narodowego.

Onegdaj do obnowy odosobnienia w Berezie Kartuskiej wysłany został Hierz Gleserson. Kowalek za działalność wytwórczą.

NAGI MĘŻCZYZNA W SKLEPIE

Wczoraj wieczorem do sklepu Jenty Batcherowej w Wilnie wszedł nagi męzczyzna, który pochwyciwszy kawalek drzewa rzucił się na sklepikarkę. Batcherowa — dzierżona kilkakrotnie po głowie dzmazała b. ciężkimi okładzami. — Na krzyk napędzający wbiegli do sklepu brat jej Mojżesz, który w czasie walki z szaleńcem również został uderzony. Demolującego sklep furianta nie sposób było obeszczadzić i dopiero 10 ludzi dało mu rade. Batcherowa odwieziono do szpitala. Furiantem okazał się niejaki Adamowicz mieszkający w pobliżu. Podobnym atakom ulegał on już kilkakrotnie, lecz żeby całkiem nago wyjść na ulicę i dokonać napadów zdarzyło się po raz pierwszy Adamowiczem zaopiekowała się policja.

FERMENTY NA UNIWERSYTECIE
WILEŃSKIM

Jak donosi żydowska agencja telegraficzna, niektórzy profesorowie i asystenci U.S.B. wyznaczni w laboratoriach i pracowniach miejsca dla studentów żydowskich. Studenci żydowscy, którzy nie chcą się zgodzić z tym zarządzeniem, zwrócili się do rektora Stanisławca o interwencję, jednakże rektor Stanisławski oświadczył, iż sprawy porządkowe w pracowniach i laboratoriach podlegają poszczególnym profesorom, kierownikom tych pracowni, wobec czego rektor nie może intercedować.

ECHA KATASTROFY
W MYŚLOWICACH

Dochodzenia w sprawie katastrofy kolejowej, jaka wydarzyła się przed kilko tygodniami w Myślowicach, są już na ukonczeniu. Akt oskarżenia będzie wniesiony przez prokuratora do Sądu okręgowego w Katowicach — prawdopodobnie jeszcze w mies. lutym. Na ławie oskarżonych zasiądzie 3 pracowników kolejowych.

NIEZWYKŁY PAROCH. Były senator paroch (probusz) grecko-katolicki — Tatomir stawał przed sądem w Samborze pod zarzutem, iż podczas zebrania miejscowego „Luhu” rozbil pałką głowę szewcowi Samczanykowi, który sprzeciwiał się przedłożeniu na zebraniu rezolucji. Paroch Tatomir skazany został na 8 miesięcy z zawieszeniem wyrokowania kary na 5 lat.

Pięć dwuletnich bobasów
o których pisze i mówi cały świat

— Halo, halo! Panie i panowie! Użytych dla siebie niewyłącznie niespodzianek radiowa, którą naszymi towarzyszami udało się po wielu trudach zdobyć na wygnaność. Uwaga! Proszę słuchać!

Słuchamy. Słyszmy jakieś pląski. Nastawiamy ucho. Słyszymy jakieś delikatne klapy. Kłapiemy więc galas aparat, zepuś się czy nie kłapie? Nie — ciałka pląsk wody. Chyba żart? Nie!

Straszliwie państwo pięciolatków podczuwał kaplał. Skłotywały dziś dwa lata i młodziem zaszczepi wprowadzić na do pokoi tych „wundownych dzieci”.

Otóż to-wiadome. Te pięciolatki kandydatki Powszechne towarzyszki radiowe uważają za wielki sukces moć transmitować

pląsk wody przy kaplał

maleństwu z Dionne. A słuchacze są zachwyceni. Ale i jeszcze nie wszystko.

Wokół maleńkich mistrzynie kandydatki, zgubionej gdzieś w głębi kontynentu, wołać tego miejsca, gdzie przed dwoma laty obaga wieloletnia Elwira Dionne urodziła pięć dziewczynek, rozłożyły swe łapy — wielki efekt. Ten „smaczek” nudy dawa, który od początku swego opuszczenia małżeństwa rozpoczynając, spotęgował do gigantycznych rozmiarów przez reklamę w stylu życia amerykańskim. Amerykanom nie wystarczały

dzienne „znanym” z „hustlen” czy wygłosek pięciolatków. Tędnie chcą je zobaczyć „w oryginalnie” i zgadzają się na to płacić.

Aby więc niekiedy zupełnie skandalicznych planów eksploatacji małych panienek, którym udało urodzić się jednocześnie z jednej matki, stan Antonio, Kanadzie i całe potężne Imperium Brytyjskie wzięło je w opiekę i utworzyło pewnego rodzaju monopol państwowy na pięciolatki kandydatki.

Bzdur to może niebardzo pięknie, ale było to najspokojniejsze co można było zrobić. Dzięki temu „stałym” pięciolatki odprawia nie uniknęły łon zwrócić w og.

legicznie, ale przyszykano im stały się ojektom wyzwalu, chociażby i okrucieństwa wszystkich rodziców czy tych wszystkich ludzi „interesu”, którzy są natychmiast koło pięciolatkiom zakreślić.

Państwo umiało zainteresowanie publiczne (zainteresowanie) — powiedzmy — nieco historycznie śladowe na takie tory, co przynosiło maleńskim doprawdy więcej polityki, niż „mucha”. A politykę to są brzącaćgą naradę i to w ten polska.

A więc: zawarty został kontrakt z Fox-Flimem na nakręcenie trzech filmów, za co pięciolatki otrzymały pół miliona dolarów. Wielki syndikat fotograficzny otrzymał wyłączone prawo do fotografowania pięciolatki

Ze „skarbnicy” głupstw amerykańskich

Nie trudno się domyślić, że krajem, w którym odbywają się zabiegi olimpijskie, są Stany Zjednoczone. A. P. Ostatnio ten oryginalny rodzaj sportu stał się tak popularny, że przed rokiem w Parku Centralnym w Nowym Jorku, aż 200.000 widzów przysłało się wysłuchać 20 zawodników-żab.

Niezłomne zabiegi odbywają się stale w całym kraju, a właściciele zabiek „ferm” urządzają zawody dla zarabekowania swoich przedsiębiorstw. Najważniejszą rolę w tym rodzaju sportu odgrywa się na wieńcu w Angles Am w Kalifornii ku czci Marka Twaina, jako autora m. in. słynnego opowiadania o „Skaczącej żabie z Calaveras”.

Angles Am stało się miasteczko górnicze, leżące na wzgórzach w odległości ok. 25 km. od San Francisco, słynące śladami z olbrzymiej żyły złota wartości 60 milionów dolarów. Gdy nie ma tu już złota, zleciwszy 2.000 mieszkańców, co roku przez dwa dni w pol. mają zapelniając wielotysięczne tłumy amatorów zabiegów sportu. Zwycięzcą żab z poprzednich zawodów i jej właścicielem wita na granicy miasta orkiestra, a burmistrz wygłasza powitalną mowę na cześć rekordzisty.

Olimpiada żab odbywa się w środowisku kompleksów domów głównej siły miasteczka, a czterech arenych wyróżniających ozdobami. Jedna osoba nie może wprowadzić na arenę dowolną ilość żab za opłatą dolaru od sztuki. Na arenę wpuszczano są tylko właściciele żab i organizatorzy zawodów, którzy mierzą centymetrem skoki żab i organizatorzy zawodów, którzy mierzą centymetrem skoki żab. Poniżej zabieg skoku nie można zbliżyć w jakimś określonym kierunku, skacząc osoba nie razem. Iż po jednej.

Jak wyobrazić wieloletnia oherczka żab, która co najpóźniej skoczyła trzecim z kolei podskoku od linii „startu”. W związku z tym za miare długości skoku przyjęty został potrojuj eson. Iż, za jedno skok uważa się odległość od punktu startu aż do „lądowania” po trzecim skoku. Najbardziej ekscytujący w tych zawodach moment wtedy zabie po jednym lub dwu skokach zatrzymuje się na chwilę przed dokonaniem następnego skoku lub w ogóle staje w miejscu. Najpiękniej słucha żab w miejscach, gdzie Władcieli podbuzdają. Poniżej zabieg skoku nie można zbliżyć w jakimś określonym kierunku, skacząc osoba nie razem. Iż po jednej.

Kolejka skaczących żab zwie się „seria”. która powinna mieć co najmniej

mniej 6 żab. Są i tacy entuzjastów, którzy mają po 50 i więcej żab. Hodowca nie żaby mają „rodowody”, a „rasowo” para lub pojedyncza sztuka może osiągnąć same 50 dolarów. Karmi się je żywymi owadami lub miniaturkowymi kawałkami szwowej wulowiny. Najpopularniejszym miejscem na bodwki zabiek olimpijskich są bagniste stawy z „dunkiem” z kamień i miejscem do wylegiwania się na słońcu.

Dobrze skacząca żaba powinna ważyć ok. 275 gramów, obwód ciała powinien wynosić 125 cm., a długość rozprostowanej łapy — 17,5 cm. Ostatnio oficjalny rekord świata, pobity przed kilką laty na zabiek olimpijskiej w Angles Am, wyniósł 447 cm. zdobyła go dwukrotnie żaba z Kalifornii „Budweiser”.



PO KATASTROFALNEJ POWODZI

Gdy wody opadły, mieszkańcy miasta Portsmouth w St. John, przystąpił do „porządkowania” mieszkań. Na zdjęciu dwaj „młodzi” mieszkańcy na II piętrze wynoszą wodę z zalanego doścześnie lokalu.

Japonia walczy
Z KROTKOWZROČNOŚCIĄ

Japońskie ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie, aby wszystkie „szaki” oraz gąsienic dla dzieci i młodzieży zostały były drukowane tylko grubym czcionkami, w celu uniknięcia rosnącej krótkowzroczności wśród dzieci. Stwierdono bowiem, że krótkowzroczność zaczyna się już u dzieci w dziesiątym roku życia.

Obłożono, że krótkowzroczność, dotykających jest około 20 milionów Japończyków. Jako główny powód — wskazuje się na dołycechs tłoczne wydawnictwa drobnymi literami.

ków, za co płaci rocznie 50.000 dol. Posa tym pięciolatki zarabiają dodatkowo 30 tys. dolarów, „sprzedając” swe imiona dla reklamowania czekolady, zabawek, mydła, prędko zrywanych i t.d. Otrzymują poza tym daty z całego świata i

„pohlebaj” za oglądanie siebie nie mniej niż 100.000 dol. rocznie. Obliczono, że małe panienki zbiorą sobie każda piękny paszankiowy p. rez.

Ale „ciężko” dają się uprosić i bogactwo już paru tysiąców dolarów. Przed dwoma laty miasteczko Calender wegetowało w niedrzych warunkach zapomnianych w kandydatki. Dni były bogatym miastem, pełnym wspaniałych hoteli, restauracji, barów, teatrów, stało się niemal centrum turystycznym Kanady. Pomysłowy:

przychyła tam dziennie 1.500 osób, a w niedziele 7.000 — i to mimo niedrzych możliwości komunikacyjnych!

Kupują pocztówki, pamiątki, obrazy. Przybywają liczne pary w podróży poślubnej, bo widok pięciolatkiw ma — twierdzą — podobny wpływ, jak ongi sulona Heleny Szrakalskiej.

A pięciolatki ujrzeć można dwa razy dziennie: o dziesiątej i o wpół do trzeciej.

Tarcze zegarowe, podobne do tych, które ustawione są na dworcach, wskazują szablizując godzinę „widzenia”. „Widzenie” to polega na tym, że zanosz się do specjalnego budynku, wypełnzonego zabawkami i zabudowanymi ze szklą, tak, że z zewnątrz widzieć można to, co się w nim dzieje. Ale świat zewnętrzny jest z domku tego niewidoczny.

Dziw więc bawia się w nim, nie widząc, że są obserwowane przez tłum, stojący z 1.500 osób. Taka zabawa trwa jakby kilkadziesiąt. Podczas tego czasu tłum defiluje przed nimi, spogląda na dzieciaki i oddycha. Policja czuwa nad tym, by nikt didny się nie zatrzymał, nie minął i nad tym, by zachowywano zupełnie ciszę.

I to wszystko. A potem? Potem jest mały plasek, napędzany małymi kamyczkami. Na tym plasku podobno bawią się pięciolatki. To wytwórzyły legendę. Ludzie są powoli, że to niekamyczki zapewniające powodzenie w wychowaniu dzieci.

Ala pan Olwia Dionne, ojciec, nie jest zadowolony. Ma on pokasne co prawda żaki. Ma sklep, w którym najwspanialsza karta pocztowa kosztuje niewiele pieniędzy. Za to — no i do zapłata 35 centów — pan Dionne podpisuje się na pocztówkach: „Najlepiej zyczenia. Olwia Dionne”. Zarabia niechę 100 dolarów dziennie. Do tego radz amorykalnie „dobry” ma rentę 100 dol. miesięcznie. Posa tym „szczęśliwy ojciec” zrobił ze swą sian „Journie artystyczne” po teatrze rewiowych Stanów Zjedn. Ala pan Olwia Dionne nie jest zadowolony.

Chciałby zarabiał daleko więcej, na który nawet nie mógł pieniędzy na mleko dla maleństwa. Dwa dni po urodzeniu się pięciolatki, podpisał umowę z jakimś panem, w której

sprowadził prawo pokazywania swych dzieci. Miał za to otrzymać parę milionów dolarów. Ale — na niezaczenie — wniósł się do tego rzad. I od tego czasu ojciec Dionne walczy ze szkodnikami i za człowieka okradzionego. Żeby co może, by otrzymał swe prawa opieki nad pięciolatkami. Opiekę, która warta jest miliony.

Dlatego „szczęśliwy ojciec” nie jest szczęśliwy.

Nie widać, że jest niewiela — stawiają sobie wśród nieprzytomnego, zachwyconego tłumu proste, rozważne pytanie: Co to stało się z tymi pięciolatkami? Później! Gdy przyjdzie dzień powrodo! Gdy trzeba będzie widzieć, jakie cięgiarni, zmieszają się z tymi młodymi, grze do filmów, do których już są zaangażowane. Jaki rząd wykona młodym na miarę „rodzone jednego dnia z „jednym matką”!

Jedną może zabie zostać sanitariuszką, inną nauczycielką, inną krakowca, inną — aktorką? Niestety wybór nie należał być do nich. Sprzedają go w chwili urodzenia tym wszystkim ludziom, którzy przychozą i podziwiają. Uwidziły się pięciolatki i młody pięciolatki. Są przeznaczane do niezwykłych zawodów — pięciolatki.

Ala to są czasy dość odległe. Tym czasem

w szafcej klacie pięć bobasów o jasnym kiedykerach kawi się, przewraca podnosi się niecierdnie, artoie się, płacze i z chłwica nieprzytomnym tłum widów. Do kas obywateli dołry nieprzerwan struga.

